

BUDGET 2021-2023

**ETT ATTRAKTIVT, TRYGGT OCH
JÄMLIKT KARLSTAD
SOM ÄR LÅNGSIKTIGT HÅLLBART!**

Socialdemokraterna
Karlstad

Jobb, välfärd och ökad trygghet

Socialdemokraternas mål är ett jämlikt samhälle med välfärd för alla. Att ge människor förutsättningar att färdas väl genom hela livet är målet, våra gemensamma resurser och hur de fördelas är medlet. Det är helt avgörande att resurserna fördelas efter behoven, eftersom vi alla är olika och har olika förutsättningar, både ekonomiskt och socialt. Vi har störst behov i början och slutet av livet. Det är också dessa verksamheter, skola, vård och omsorg som utgör kommunens största verksamheter och är prioriterade när vi fördelar våra gemensamma skattemedel.

FN:s hållbarhetsmål Agenda 2030 ska vara vägledande i kommunens verksamheter och Karlstad ska ta sin del av det globala ansvaret.

Vi befinner oss i den största samhällskrisen sen andra världskriget. Coronapandemin påverkar oss alla i vår vardag. Det fanns i våras en stor oro för den ekonomiska utvecklingen för kommunen med anledning av krisen och dess konsekvenser på bland annat skatteintäkterna.

Tack vare att den socialdemokratiskt ledda regeringen har ökat statsbidragen till kommunsektorn så kan kommunen stå relativt stark genom krisen.

Utgångspunkten för det socialdemokratiska budgetförslaget är prioritering av jobb, välfärd och trygghet. Vi väljer att ge nämnderna olika ekonomisk uppräkningsområden, där nämnderna inom välfärdsområdet prioriteras. Vi väljer också att satsa på ett ”trygghetspaket” som är mer långsiktigt än att bara lösa problemen här och nu.

Karlstad måste jobba sig ur krisen

Coronakrisen leder till ökad arbetslöshet och att många företag slås ut. Genom aktiva åtgärder och en samverkan mellan statliga och kommunala insatser kan effekterna mildras och individer och samhälle gå stärkta ur krisen. Utbildning och vidareutbildning är den bästa arbetslöshetsförsäkringen och alla som kan jobba ska jobba. Fler elever måste gå ut på år 9 med gymnasiebehörighet och fler gymnasieelever behöver klara sin examen. Att 119 ungdomar lämnade årskurs 9 i våras utan att vara behöriga till gymnasiet, är inget annat än ett misslyckande från samhällets sida.

En gymnasieexamen är den enskilt viktigaste faktorn för att etablera sig på arbetsmarknaden och ha en egen försörjning. Fler ungdomar och vuxna behöver vidareutbilda och omskola sig. Utrikesfödda som väg in på arbetsmarknaden behöver underlättas och förkortas. Validering av utländska utbildningar i större omfattning är nödvändiga för att tillgodose behov av arbetskraft inom bristyrken. Karlstads kommun behöver utveckla arbetet med arbetsmarknadsfrågor. Det behövs ökad samordning mellan olika delar av kommunen som har ett ansvar för arbetsmarknad och utbildning samt även ett förstärkt samarbete med andra aktörer som idag har ett ansvar såsom arbetsförmedlingen, arbetsmarknadens parter, bransch och näringsliv. Den strategiska styrningen behöver bli tydlig. Kommunen behöver erbjuda fler praktikplatser och fler extratjänster för dem som står längst ifrån arbetsmarknaden.

I budgetförslaget finns 1 miljon kronor till arbetsmarknadsåtgärder och 600 000 till feriearbete. Det finns också flera utredningsuppdrag kring förstärkt arbetsmarknadsuppdrag och kommunens ansvar avseende validering.

Det är angeläget att alla ges möjligheten att arbeta utifrån sin förmåga och nå sin fulla potential. I vårt budgetförslag prioriterar vi därför ytterligare två arbetslag vid Kroppkärrs gård, 3 miljoner kr. Karlstad växer och behöver skötas om.

Vi fortsätter att presentera 100 förslag för ett förbättrat företagsklimat i en bilaga till budgetförslaget. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att stärka Karlstads strategiska förmåga och proaktiva arbetssätt för fler företagsetableringar samt säkerställa tillgänglig och attraktiv verksamhetsmark.

Agenda 2030 kan inte vänta

Vi socialdemokrater är beredda att ta ansvar för framtiden. Vi är övertygade om att kommunen måste få en tydligare och mer samordnad struktur kring det viktiga arbetet med hållbarhetsfrågorna i Agenda 2030.

Klimatfrågan är vår tids ödesfråga och åtgärderna måste öka avsevärt om vi ska kunna begränsa den globala uppvärmningen. Miljönämnden har ett stort, viktigt och strategiskt ansvar i de frågor som rör klimat- och miljömålen i Agenda 2030. Vi föreslår att miljönämnden får en budgetförstärkning med 700 000 kr för att förstärka det miljöstrategiska arbetet och därmed möjlighet att arbeta långsiktigt för en klimatsmart och fossilfri kommun. Nämnden får också 700 000 kr för förstärkt tillsyn och arbete med förorenad mark. Dessutom får de 300 000 kr för att arbeta med förändrade konsumtions- och resvanemönster.

I investeringsbudgeten finns 25 miljoner årligen 2021—2023 för satsningar på minskade klimatutsläpp.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda en styrmodell som svarar bättre upp mot Agenda 2030-målen avseende social hållbarhet. Här anser vi att Malmö stad och deras arbete med en social kommission kan vara en inspirationskälla.

Vi upplever att det behövs ett tydligare helhetsansvar i kommunen avseende hela Agenda 2030, både klimatmålen och målen för social hållbarhet.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att barnrättsperspektivet genomsyrar beslut i kommunens olika verksamheter.

Barnperspektivet behöver förstärkas också i stadsplaneringen.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att, inom ramen för arbetet med ny översiktsplan, i dialog med karlstadsborna utreda var en ny, hållbar stadsdel kan skapas.

Att färdas väl genom hela livet

Det livslånga lärandet börjar i förskolan. Förskolan ska hålla hög kvalitet och kännetecknas av trygghet, lek och lärande. Förskolan är viktig för integrationen och ska präglas av mångfald.

I skolan läggs grunden för resten av livet. Därför ska Karlstad ha en jämlik kunskapsskola, med höga kunskapsresultat, där ingen elev lämnas efter eller hålls tillbaka. Alla kommunens skolor ska vara bra skolor som förmedlar kunskap, bildning och demokratisk fostran. Vårt främsta mål inom grundskolan är att alla har behörighet att söka till gymnasiet efter årskurs 9, allt annat är ett svek mot eleverna.

Alla barn och unga ska ges samma möjligheter att utvecklas och få det stöd de behöver för att nå sin fulla potential, utifrån sina egna förutsättningar och förmågor. Därför måste skolan bli betydligt bättre på sitt kompensatoriska uppdrag och erbjuda likvärdig utbildning. För att ge personalen i skola, förskola och fritidshem förutsättningar att utföra sitt viktiga uppdrag att ge barn och ungdomar möjlighet att nå sina drömmars mål väljer vi att ge barn- och ungdomsnämnden en uppräkningsmedel på två procent. Utöver denna uppräkningsmedel avsätter vi ytterligare 8 miljoner kr med särskild inriktning på förskolorna.

Barn och unga som inte får det stöd de behöver i skola och förskola riskerar att utveckla psykisk ohälsa. Att klara skolan är det bästa motmedlet mot ett framtida utanförskap. Vi avsätter 3 miljoner kr extra, utöver styrets förslag, för barn och elever i behov av särskilt stöd.

Föräldrars utbildningsbakgrund, hemförhållanden och vilket bostadsområde eleven bor i påverkar idag i alltför stor utsträckning möjligheterna att nå kunskapsmålen. Samhället måste ta ett större ansvar för att utjämna dessa skillnader i grundförutsättningarna, lika möjligheter kräver olika resurser. Vi vill att barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att förstärka arbetet mot social oro på Våxnäs och Kronoparken, genom en förstärkning av elevhälsan på skolorna i dessa områden.

Karlstad växer och vi är eniga om stora investeringar i nya skolor och förskolor.

I Karlstad ska alla känna sig trygga i vardagen, genom hela livet, och känna tillit till att hjälpen finns när den behövs. Det behövs satsningar på välfärden i många år framöver, när befolkningen växer och vi blir allt fler äldre. Personalkontinuiteten i hemtjänsten behöver förbättras och styrningen i högre grad präglas av tillit.

Den socialdemokratiskt ledda regeringen har gjort en särskild satsning på äldreomsorgen som för Karlstads del innebär 37 miljoner kr. Pengarna ska användas för att höja kvaliteten i äldreomsorgen och förbättra personalens arbetssituation.

Regeringen bidrar också med ca 5 miljoner kr för att minska ensamheten och förbättra demensvården.

Vi har tidigare föreslagit att fixarservice utökas med service inom digitala tjänster, något som coronapandemin ytterligare har förstärkt behovet av.

Många känner sig ofrivilligt ensamma. Det behövs metoder och arbetssätt för att upptäcka människor som är i behov av att bryta ofrivillig ensamhet och därmed motverka psykisk ohälsa. Vi ger vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att utveckla sina metoder för att motverka äldres ensamhet. Vi säger tydligt nej till ytterligare privatiseringar inom äldreomsorgen och vi anser att det är fel att genomföra verksamhetsövergång till följd av redan genomförd upphandling, under pågående pandemi. Karlstads äldre har rätt till trygghet i sitt boende.

Alla behövs på framtidens arbetsmarknad

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har utmaningar både avseende elevernas studieresultat och verksamhetens ekonomi. Vi prioriterar nämndens verksamhet och de får därför en generell uppräkningsmedel med två procent. Utöver det avsätter vi hela 10 miljoner kr till ökad måluppfyllelse. En rejäl satsning på Karlstads gymnasieelever.

Den bästa arbetsmarknadsåtgärden är utbildning. Coronapandemin har ökat arbetslösheten och många kommer att stå inför ett nytt skede i sitt arbetsliv. Möjligheten till omskolning kommer att vara avgörande för mångas försörjning och för vår gemensamma välfärd. Vi förstärker kommunens vuxenutbildning med 50 platser inom yrkesvux och 50 platser inom yrkes-SFI. En ekonomisk förstärkning med 4,8 miljoner kr. Vi föreslår också att nämnden ges i uppdrag att utreda ett yrkescentra på Nobelgymnasiet och i samband med det se över hur programmen fördelas mellan enheterna i syfte att få en bättre balans mellan studieförberedande och yrkesförberedande program.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ges i uppdrag att utreda återinförande av gymnasiesärskolans estetprogram.

Ett bredare perspektiv på trygghet

Den senaste tidens samhällsdebatt har präglats mycket av begreppet trygghet i relation till brottslighet. Man har givetvis rätten att känna sig trygg både fysiskt och avseende sin egendom. Men trygghet för Socialdemokraterna handlar om så mycket mer. Det handlar om att känna sig trygg genom sin självkänsla och kompetens. Det handlar om att känna sig sedd och behövd i ett sammanhang. Att känna sig trygg i att man klarar vardagens olika utmaningar och trygg i att hjälpen finns när den behövs. Tryggheten förutsätter det starka samhället och att vi tar ett gemensamt ansvar för varandra. Vi ska bekämpa brotten, men vi måste också bekämpa brottens orsaker. Ett fungerande utbildningssystem, där ingen lämnas efter, en meningsfull fritid där man kan delta även med begränsad ekonomi och en tro på sin egen framtid är avgörande faktorer för att förebygga brott och skapa trygghet.

Det blågröna styret har föreslagit både fler väktare och bevakningskameror.

I det socialdemokratiska budgetförslaget väljer vi att lägga fram ett omfattande trygghetspaket, som består av flera olika delar.

Vi saknar de strategiska trygghetsfrågorna under kommunstyrelsen och vill att en strategisk trygghets- och säkerhetsfunktion utreds. Vi har tittat på hur man arbetar i Borås med frågorna och tycker att den modellen är värd att utreda. 800 000 kr avsätter vi under kommunstyrelsen.

Vi avsätter också medel under kommunstyrelsen, i praktiken räddningstjänstförbundet, för vuxna för trygghet och ungdomar för trygghet. En förstärkning av nuvarande arbete. 1,7 miljoner kr.

Arbetsmarknads- och socialnämnden ges en budgetförstärkning för att permanenta den utökade fältverksamheten, 1,2 miljoner kr. De får också medel för att förstärka arbetet mot familjevåld och sexhandel, 500 000 kr.

Barn- och ungdomsnämnden får medel, 1,8 miljoner kr, för ett nytt förskoleteam, så kallat ”Tummen”-verksamhet på Våxnäs eller någonstans i västra delarna av Karlstad. Vi avsätter medel för en tjänst som kan arbeta med Toleransprojekt och värdegrundsfrågor, 800 000 kr. Mentorprojektet Näktergalen, där universitetsstudenter motiverar elever i socioekonomiskt utsatta områden till vidare studier förstärks också med 500 000 kr.

För Socialdemokraterna är kultur- och fritidsnämndens verksamhet en del av välfärden. Vi gör en historisk förstärkning av föreningsbidragen med 1,5 miljoner kr. Föreningslivet har stor betydelse för ungdomars upplevelse av meningsfullhet och framtidstro. Vi fortsätter att prioritera avgiftsfria sommarlovsaktiviteter i hela kommunen och fritidsverksamheter i områden utan fritidsgård. 1,5 miljoner kr totalt.

Det finns besparingsförslag som rör ungdomens hus, UNO, som innebär att UNO ska lämna centrum. Vi vill inte det, utan ser hellre en utveckling av verksamheten på UNO tillsammans med ungdomarna. 1,5 miljoner kr för att rädda UNO avsätter vi i vårt budgetförslag.

Avslutningsvis göra vi några satsningar också på trygghet i utemiljö. Teknik- och fastighetsnämnden får 2,5 miljoner kr för belysning och upprustning i utemiljöer i våra tätorter i ytterområdena. Nämnden får också medel för att tänka lite mer kreativt kring mötesplatser utomhus för unga. 1,5 miljoner kr.

Arbetsmarknads- och socialnämnden, ges i uppdrag att, med hjälp av eget kapital, pröva nya arbetssätt inom det drogförebyggande arbetet samt utveckla metoder för att redovisa resultat av insatserna.

Totalt omfattar Socialdemokraternas trygghetspaket 15,8 miljoner kr.

Jämlik hälsa och livskvalitet

Förutom att budgetförslaget bygger på klassiska socialdemokratiska värderingar som jämlikhet och välfärd, så vill vi också lyfta fram det som utgör livskvalitet och god hälsa i vardagen. Något som vi blivit påmind om, inte minst under det gångna halvårets pandemi. Människor har stort behov av att befinna sig i sociala sammanhang och folkhälsomyndighetens restriktioner för att undvika smittspridning riskerar att påverka människors psykiska hälsa. Att uppleva kultur, att känna glädje och gemenskap tillsammans med andra och att ges möjligheter till olika former av fysisk aktivitet, är faktiskt helt nödvändiga friskfaktorer i vårt liv. Detta måste självklart omfatta alla karlstadsbor. Vi ska erbjuda verksamheter som är tillgängliga, präglas av inkludering och där alla är välkomna, oavsett funktionsvariationer.

Många investeringar är på gång i kommunen. Skåre sporthall (här hade vi hellre sett ett allaktivitetshus), Skattkärrs idrottsplats får nytt konstgräs och en helt ny satsning i form av förstärkning av lekmiljöer och spontanidrottsytor lanseras i hela kommunen. När det gäller lekmiljöer och spontanidrottsytor avsätter Socialdemokraterna 5 miljoner kr årligen att jämföras med styrets 2 miljoner kr.

Det finns också många investeringsbeslut som vi är eniga om, exempelvis avseende nya arenor och Skutbergets friluftsområde.

Barn- och ungdomsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att utreda möjligheterna till ökad rörelseaktivitet i eller i anslutning till skolan, i samverkan med företrädare för idrottsrörelsen.

Vi vill att kulturskolan blir avgiftsfri och avsätter därför 2 miljoner kr för detta. Att spela musik, sjunga och dansa stimulerar barns inlärningsförmåga. Det får inte vara en ekonomisk fråga att delta i kulturskolans verksamhet. Avgiftsfria fritidsaktiviteter är viktiga. Inom ramen för vårt trygghetspaket så föreslår vi avgiftsfria sommarlovsaktiviteter. Vi vill lyfta fram biblioteken som mötesplats och deras viktiga demokratiuppdrag. För att rädda biblioteksfilialer från nedläggning av besparingsskäl, så avsätter vi 500 000 kronor.

Hela kommunen ska leva

När vi socialdemokrater pratar om Karlstad så menar vi hela kommunen. Det ska gå att leva och verka i stadsdelarna, våra mindre tätorter och på landsbygden. Alla skolor ska vara bra skolor, det ska finnas lektytor, spontanidrottsplatser och föreningslokaler och det ska gå att driva företag var du än bor.

Vi avsätter som tidigare en årlig miljon var till våra mindre tätorter (Väse, Vålberg, Edsvalla, Ulvsby, Skåre, Skattkärr och Molkom). Medborgare och föreningar på orten ska bestämma vad de används till. Kommunen har tagit fram en LIS-plan (landsbygdsutveckling i strandnära lägen), serviceplan, byggvisioner för de mindre tätorterna och antagit en ny markpolicy. Nu är det dags för verkstad så att fler bostäder och företagsetableringar verkligen blir av. Därför vill vi se ett mer konkret landsbygdsprogram och att planerna nu realiseras. Vi avsätter särskilda medel för detta, 800 000 kr. Som tidigare vill vi också se en omlokalisering av kommunal verksamhet. Vi avsätter medel för kulturinventering i ytterområden. Tryggheten ska omfatta hela kommunen och vi avsätter därför 2,5 miljoner kr till belysning och upprustning av utemiljöer i tätorter i ytterområdena.

Sveriges mest jämställda kommun

Vi vill att Karlstad ska vara Sveriges mest jämställda kommun.

I vårt budgetförslag har vi några jämställdhetsåtgärder som vi lyfter fram:

Under kommunstyrelsen fortsätter vi, envist, att avsätta 300 000 kr till en kunskapsbank för jämställdhet. Syftet är att förstärka samarbetet med Karlstads universitets Centrum för genusforskning och samla goda exempel i kommunen på ett mer strukturerat och strategiskt sätt.

Kommunstyrelsen ges i uppdrag att vidareutveckla arbetet med jämställdhetsbudgetering.

Vi ger också arbetsmarknads- och socialnämnden i uppdrag att förstärka arbetet mot familjevåld och sexhandel.

Beslutspunkter Socialdemokraterna

1. Driftbudgetramar för kommunens nämnder fastställs enligt bilaga 7 till § 1.
2. Investeringsbudgetramar för kommunens nämnder fastställs enligt bilaga 8 till § 1.
3. Exploateringsbudget fastställs enligt bilaga 9 till § 1.
4. Budgeten utgår från en skattesats på 21 kronor och 27 öre.
5. Utdelning från Stadshuskoncernen ska ske med 30 miljoner kronor 2021, 35 miljoner kronor 2022, 40 miljoner kronor 2023 samt 43 miljoner kronor 2024.
6. Till kommunfullmäktiges anslag för oförutsedda behov anslås 1,0 miljoner kronor per år 2021—2023.
7. Till kommunstyrelsens förfogande för utvecklingsinsatser anslås 1,5 miljoner kronor per år 2021—2023.
8. Till kommunstyrelsens anslag för oförutsedda behov anslås 2,7 miljoner kronor per år 2021—2023.
9. Till kommunstyrelsens anslag för oförutsedda händelser i omvärlden anslås 20 miljoner kronor för år 2021.
10. Resultatbudget för åren 2021—2023 fastställs enligt bilaga 10 till § 1.
11. Kassaflödesbudget för åren 2021—2023 fastställs enligt bilaga 11 till § 1.
12. Vid avstämningen av kommunens finansiella mål ska en uppdelning i skattefinansierad respektive avgiftsfinansierad verksamhet (VA-verksamhet) ske.
13. Avvikelser från kommunens ekonomiska mål godkänns. Låneskulden för den skattefinansierade verksamheten får maximalt öka med 682 miljoner kronor under 2021, varav 100 miljoner kronor avser exploateringsverksamheten.
14. Internräntan fastställs till 1 procent.
15. Strategisk plan fastställs enligt bilaga 6 till § 1.
16. Kommunledningskontoret ges i uppdrag att genomföra en översyn av både förvaltnings- och politisk organisation. En fullmäktigeberedning ska tillsättas i januari 2021. Denna ska agera som politisk styrgrupp i fråga om organisationsöversyn. Fullmäktigeberedningens mandat avslutas i samband med att nytt fullmäktige väljs 2022. Förändringen av organisationen ska träda i kraft 1 januari 2023.
17. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att ta fram ett igångsättningsbeslut som definierar ramarna för organisationsöversynen med inriktning att antalet förtroendeuppdrag inte ska minska. Igångsättningsbeslutet hanteras på kommunstyrelsens sammanträde i januari 2021.
18. Kommunstyrelsen ges, tillsammans med teknik- och fastighetsnämnden, i uppdrag att genomföra en översyn av ekonomistyrningen inom teknik- och fastighetsnämndens ansvarsområde. Inom ramen för uppdraget ska effekterna av anpassning till redovisningsprinciper för anläggningstillgångar utredas. Tills utredningen är klar hanteras nämndens eventuella kostnader för anpassningen i ärendet Reviderad budget samt beslut om nämndernas över- och underskott. Återrapporteras till kommunstyrelsen senast i juni 2021.
19. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att skyndsamt samordna framtagandet av en socioekonomisk analys samt komplettera analysen med kartläggning av resurser för avgiftsfri

fritidsverksamhet, kultur och idrott, dvs: tillgång till lokaler och ytor för spontanidrott, kommunala verksamheter i området, aktiva föreningar och studieförbund. Uppdraget återrapporeras i kommunstyrelsen i april 2021.

20. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att komplettera serviceplanen för våra ytterområden med uppdraget att utarbeta ett landsbygdsprogram. Utredningen ska även omfatta omlokaliseringar av kommunal verksamhet för att öka den kommunala närvaron i hela kommunen. Uppdraget återrapporeras i kommunstyrelsen september 2021.
21. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att stärka Karlstads strategiska förmåga och proaktiva arbetsätt för fler företagsetableringar, säkerställa tillgänglig och attraktiv verksamhetsmark samt öka de strategiska markförvärven. Uppdraget redovisas årligen.
22. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samverkan med arbetsmarknads- och socialnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden utreda organisation och uppdrag för ett starkare kommunalt arbetsmarknadsuppdrag till följd av förändringarna på arbetsförmedlingen. Uppdraget återredovisas till kommunstyrelsen senast i juni 2021.
23. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samarbete med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden utreda kommunens roll i frågan om validering inom olika branscher utifrån arbetsmarknadens behov.
24. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samverkan med övriga nämnder och bolag säkerställa att alla bidrar när det gäller olika former av anställningar i samarbete med arbetsförmedlingen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Uppdraget redovisas årligen.
25. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att inom ram och över tid genomföra "100 förslag för ett förbättrat företagsklimat" enligt bilaga x.
26. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att säkerställa att barnrättsperspektivet genomsyrar beslut i kommunens olika verksamheter.
27. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utveckla kommunens styrmodell för att i högre grad främja social hållbarhet enligt inspiration från Malmökommissionen. Uppdraget återrapporeras i kommunstyrelsen november 2021.
28. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att se över riktlinjer för social investeringsfond i syfte att använda medlen mer individanpassat. Återrapporeras till kommunstyrelsen senast i januari 2021.
29. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samverkan med Karlstadsregionens räddningstjänstförbund utreda en strategisk trygghets- och säkerhetsfunktion under kommunstyrelsen enligt modell från Borås. Uppdraget återrapporeras i kommunstyrelsen senast i juni 2021.
30. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder och bolag ta fram en energi- och klimatplan utifrån lagstadgade krav och med utgångspunkt i det

utsläppsutrymme som beräknats i Klimatutredning för Karlstads kommun från 2019. Energi- och klimatplanen ska integreras i kommunens styrmodell på verksamhetsnivå samt innefatta en handlingsplan. Återrapporteras till kommunstyrelsen senast i november 2021.

31. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att inom ramen för arbetet med en ny översiktsplan, i dialog med karlstadsborna utreda var en ny, hållbar stadsdel kan skapas. Återrapportering inom ramen för ÖP-arbetet.
32. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att vidareutveckla arbetet med jämställdhetsbudgetering. Återrapport i samband med budgetprocess 2022—2024.
33. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ges i uppdrag att utreda ett yrkescentra på Nobelgymnasiet och i samband med det se över hur programmen fördelas mellan enheterna i syfte att få en bättre balans mellan studieförberedande och yrkesförberedande program.
34. Barn- och ungdomsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden ges i uppdrag att utreda möjligheterna till ökad rörelseaktivitet i, eller i anslutning till skolan, i samverkan med företrädare för idrottsrörelsen. Dagens verksamhet med Idrottsskolan är en bra arbetsmodell som kan användas som förebild.
35. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ges i uppdrag att utreda återinförande av gymnasiesärskolans estetprogram.
36. Kommunstyrelsen ges, tillsammans med kultur- och fritidsnämnden, i uppdrag att genomföra en simkapacitetsutredning med ett regionalt perspektiv. Utredningen ska bland annat innehålla en kartläggning av behov av simytor och möjlig samverkan med grannkommuners simanläggningar. Återrapportera till kommunstyrelsen i april 2021.
37. Kommunstyrelsen ges, tillsammans med teknik- och fastighetsnämnden, i uppdrag att ta fram en uppdaterad kostnadsanalys för renovering av bad- och sporthallen i Vålberg samt kostnadsförslag för en ny sporthall, alternativt allaktivitetshus, i Vålberg. Återrapporteras till kommunstyrelsen i april 2021.
38. Kommunstyrelsen ges, tillsammans med kultur- och fritidsnämnden och teknik- och fastighetsnämnden, i uppdrag att utveckla friluftsliv, naturturism och näringsverksamhet i Vänerskärgården. Återrapporteras till kommunstyrelsen senast i oktober 2021.
39. Kommunstyrelsen ges, tillsammans med kultur- och fritidsnämnden och teknik- och fastighetsnämnden, i uppdrag att utreda hur kommunen i samverkan med föreningslivet kan utveckla det tätortsnära friluftslivet. Återrapporteras till kommunstyrelsen i september 2021.
40. Teknik- och fastighetsnämnden ges i uppdrag att utreda hur kapaciteten kan ökas i Karlstads gästhamn samt utveckla gästhamnens betydelse för besöksnäringen.
41. Arbetsmarknads- och socialnämnden ges i uppdrag att förstärka arbetet mot familjevåld och sexhandel.

42. Barn- och ungdomsnämnden ges i uppdrag att, med hjälp av eget kapital, förstärka arbetet mot social oro genom utökad elevhälsa på Kronoparken och Våxnäs.
43. Vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att, med hjälp av eget kapital, utveckla särskilda insatser för en ökad livskvalitet bland äldre i såväl eget boende som särskilt boende. Det behövs ett mer systematiskt arbetssätt för att motverka äldres ensamhet.
44. Vård- och omsorgsnämnden ges i uppdrag att använda eget kapital för att finansiera kostnadsökningar inom LSS år 2021 och 2022.
45. Arbetsmarknads- och socialnämnden ges i uppdrag att, med hjälp av eget kapital, pröva nya arbetssätt inom det drogförebyggande arbetet samt utveckla metoder för att redovisa resultat av insatserna.
46. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att i samverkan med berörda nämnder utvärdera kommunens rådgivande organ och forum.

Bilaga 7
S förslag drift 2021-2023

Belopp i tkr

Verksamhet	Budget 2020	Generell uppräkn. 1 %	Generell Sär- uppräkn. skilda 2 % tillägg	S förslag 2021	Generell Sär- uppräkn. skilda 1 % tillägg	S förslag 2022	Generell Sär- uppräkn. skilda 2 % tillägg	S förslag 2023		
Skattefinansierad verksamhet										
Kommunfullmäktige	3 705	37	0	3 742	37	0	3 780	76	0	3 856
Kommunrevisionen	3 471	35	0	3 506	35	0	3 541	71	0	3 612
Kommunstyrelsen	187 045	1 870	37 570	226 485	2 265	1 308	230 058	4 601	-608	234 051
- räddningstjänst	68 933	689	500	70 122	701	0	70 823	1 416	0	72 240
Arbetsmarknads- och socialnämnd	635 733		12 715 6 810	655 257	6 553	140	661 950	13 239	-24	675 165
Barn- och ungdomsnämnden	1 825 992		36 520 23 617	1 886 129	18 861	22 025	1 927 015	38 540	18 710	1 984 265
Gemensam drift- och servicenämnd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gymn.- och vux.utbildningsnämnd	387 414		7 748 38 220	433 382	4 334	14 300	452 016	9 040	4 940	465 996
Ksd-Hammarö överförmyndarnämnd	14 602	146	-1 500	13 248	132	0	13 380	268	0	13 648
Kultur- och fritidsnämnden	257 959		5 159 15 548	278 667	2 787	18 465	299 918	5 998	8 046	313 963
Krisledningsnämnden	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Miljönämnden	17 437	174	1 744	19 356	194	-30	19 519	390	-12	19 898
Omvärldsnämnden	3 598	36	0	3 634	36	0	3 671	73	0	3 744
Stadsbyggnadsnämnden	56 860	569	-29 595	27 834	278	-60	28 053	561	-24	28 590
Teknik- o fastighetsnämnden	251 128	2 511	280	253 919	2 539	7 000	263 458	5 269	-2 740	265 988
Valnämnden	688	7	0	695	7	0	702	14	0	716
Vård- och omsorgsnämnden	1 377 890	13 779	41 442	1 433 111	14 331	19 820	1 467 262	29 345	32 228	1 528 835
Summa	5 092 456	19 854	62 142 134 636	5 309 088	53 091	82 968	5 445 147	108 903	60 516	5 614 566

Specifikation till driftbudgetramar 2021-2023

	2021	2022	2023
Specifikation av särskilda tillägg till driftbudgetramarna:			
Kommunstyrelsen (inkl kommunledningskontoret)			
<i>Särskilda tillägg t o m KF beslut i juni 2020</i>			
Fiskeområde Vänern	-200		
Lönsam tillväxt i matregionen Värmland (KS-2014-450)	-300		
DigitalWell (KS 2017-353)	-200		
Projekt Lake Vänern grand tour (KS-2017-553)	-100		
Evenemangsutveckling Klarälvsbanan (KS-2018-16)	-234		
Europa Direkt - Informationskontor KS-2018-78	-210		
Lönsam tillväxt i matregionen Värmland - Korrigering	200		
Projekt Lake Vänern grand tour - Korrigering	75		
Medfinansiering arbetsmarknadskunskap i skolan (KS-2018-212)	-160		
Inköpsorganisation	2 576	1 308	492
Verksamhetsövergång Båtbuss	5 273		
Verksamhetsövergång Färdtjänst	25 810		
Centrum för forskning om samhällsrisiker	650		
Ordningvaktskoncept för centrala Karlstad	540		
Förändringar hösten			
Europa Direkt - Informationskontor	150		
Fler trygghetsskapande åtgärder - Vuxna för trygghet	800		-800
Budgetprop; klimatrelaterade risker i översiktsplanen			-300
Blågröna styrets förslag			
Resursförstärkning med huvudfokus på trygghet; vuxna för trygghet, ungdomar för trygghet, toleransprojekt	4 900		
S förslag			
Blågröna styrets förslag	-4 900		
Trygghetspaket - samordning	800		
Trygghetspaket - Vuxna för trygghet, ungdomar för trygghet	1 700		
Kunskapsbank jämställdhet	300		
Medborgardialog hållbar stadsdel	100		
Summa	37 570	1 308	-608
Kommunstyrelsen - räddningstjänst			
Budgetprop; Ledningsresurser kommunal räddningstjänst	500		
	500	0	0
Arbetsmarknads- och socialnämnden			
<i>Särskilda tillägg t o m KF beslut i juni 2020</i>			
Inköpsorganisation	-112	-60	-24
Budgetrevidering	10 000		
Verksamhetsövergång hälso- och sjukvård inom vuxenavdelningen	-6 678		
Förändringar hösten			
Budgetprop; Obligatoriskt återfallsförebyggande arbete	300	200	
Blågröna styrets förslag			
Resursförstärkning för utvecklingsarbete	1 200		
Resursförstärkning med fokus på arbete med utsatta barn och unga	8 000		
S förslag			
Blågröna styrets förslag	-9 200		
Ytterligare en procent generell uppräknings 6,4 mnkr			
Trygghetspaket - Fältare	1 200		
Arbetsmarknadsåtgärder tex. extratjänster	1 000		
Trygghetspaket - Arbete mot familjevåld och sexhandel	500		
Feriearbete	600		
Summa	6 810	140	-24
Barn- och ungdomsnämnden			
<i>Särskilda tillägg t o m KF beslut i juni 2020</i>			
Kostnader relaterade till ersättningskola	-713		
Kompensation för förändrat antal barn o elever	31 600		
Kompensation för förändrat antal barn o elever	-7 100		
Kompensation för förändrat antal barn o elever	-300	21 300	
Budgetprop; Obligatorisk befattningsutbildning rektorer	100		
Budgetprop; Utökad undervisning	6 750		
Kompensation för förändrat antal barn och elever	-10 700	-2 100	18 800
Budgetprop; Lovskola	-2 900		
Budgetprop; Utökad undervisning	-8 900		
Budgetprop; Nationella prov (BUN o GYN)		-50	
Budgetprop; Elevhälsa HPV-vaccin pojkar	100		
Inköpsorganisation	-420	-225	-90
Förändringar hösten			
Budgetprop; Lovskola		3 100	
Blågröna styrets förslag			
Resursförstärkning, fokus personaltätet och ökad måluppfyllelse	18 300		
Resursförstärkning med huvudfokus på förskolan	8 000		
S förslag			
Blågröna styrets förslag	-26 300		
Ytterligare en procent generell uppräknings 18,3 mnkr			
Resurser förskolan	8 000		
Barn och elever i behov av särskilt stöd	3 000		
Avgiftsfri kulturskola	2 000		
Trygghetspaket - Ny tummenverksamhet på Växnäs	1 800		
Trygghetspaket - Samordning toleransprojekt/värdegrundsfrågor	800		
Trygghetspaket - Mentorprojekt Näktergalen	500		
Summa	23 617	22 025	18 710

Specifikation till driftbudgetramar 2021-2023

2021 2022 2023

Specifikation till driftbudgetramar 2021-2023

	2021	2022	2023
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden			
<i>Särskilda tillägg t o m KF beslut i juni 2020</i>			
Kompensation för förändrat antal elever	6 800		
Kompensation för förändrat antal barn o elever	-100		
Kompensation för förändrat antal barn o elever	-100	9 300	
Budgetprop; Skolkommissionen			
Resursförstärkning	5 000	5 000	
Kompensation för förändrat antal elever	12 100	200	5 000
Budgetprop; Nationella prov (BUN o GYN)		-50	
Inköpsorganisation	-280	-150	-60
Blågröna styrets förslag			
Resursförstärkning för ökad måluppfyllelse	9 900		
S förslag			
Blågröna styrets förslag	-9 900		
Ytterligare en procent generell uppräknig 3,9 mnkr			
Ökad måluppfyllelse	10 000		
Förstärkt kommunal vuxenutbildning (yrkesvux & yrkes SFI)	4 800		
Summa	38 220	14 300	4 940
Karlstad-Hammarö överförmyndarnämnd			
S förslag			
Reducerad ram	-1 500		
	-1 500	0	0
Kultur- och fritidsnämnden			
<i>Särskilda tillägg t o m KF beslut i juni 2020</i>			
Samlokalisering Kronoparken	1 000		
Skutberget utveckling av friluftsområde	600		
Resursförstärkning			
Färjestads ridklubb	2 000	2 300	
Skåre sporthall	3 000		
Arenor driftskostnader	3 600	12 800	
Arenor driftskostnader enligt beslut i KF juni 2019			8 000
Inköpsorganisation	-252	-135	-54
Blågröna styrets förslag			
Resursförstärkning, sommarlovsaktiviteter mm	6 600		
Sporthall Skåre		400	
S förslag			
Blågröna styrets förslag	-6 600	-400	
Ytterligare en procent generell uppräknig 2,6 mnkr			
Ökade driftskostnader för redan beslutade investeringar	3 500		
Trygghetspaket - Satsning föreningsbidrag	1 500		
Trygghetspaket - Rädda ungdomens hus (UNO)	1 500		
Trygghetspaket - Avgiftsfria sommarlovsaktiviteter	1 200		
Rädda biblioteksfilialer	500		
Trygghetspaket - Fritidsverksamhet i områden utan fritidsgård	300		
Mötesplats biblioteket	100	100	100
Sporthall Skåre	-3 000	3 400	
Summa	15 548	18 465	8 046
Miljönämnden			
<i>Särskilda tillägg t o m KF beslut i juni 2020</i>			
Inköpsorganisation	-56	-30	-12
Förändringar hösten			
Budgetprop; Genomförande av avfallslagstiftning	100		
Blågröna styrets förslag			
Resursförstärkning med fokus på tillsyn och förorenad mark	700		
S förslag			
Blågröna styrets förslag	-700		
Förstärkt miljöstrategiskt arbete	700		
Tillsyn, förorenad mark	700		
Förändrade konsumtions- och resvanemönster	300		
Summa	1 744	-30	-12
Stadsbyggnadsnämnden			
<i>Särskilda tillägg t o m KF beslut i juni 2020</i>			
Inköpsorganisation	-112	-60	-24
Verksamhetsövergång Båtbuss	-5 273		
Verksamhetsövergång Färdtjänst	-25 810		
Blågröna styrets förslag			
Digitalisera samhällsbyggnadsprocessen	800		
Förstärkt tillsyn	800		
Resursförstärkning	1 500		
S förslag			
Blågröna styrets förslag	-3 100		
Inventering kulturmiljö ytterområden samt barnrättsperspektiv i stadsplaneringen	800		
Genomförande Byggvisioner och LIS-planer	800		
Summa	-29 595	-60	-24

Specifikation till driftbudgetramar 2021-2023

	2021	2022	2023
Teknik- och fastighetsnämnden			
<i>Särskilda tillägg t o m KF beslut i juni 2020</i>			
Ersättningslokaler vid ombyggnad Fredricelund	-4 000		
Ersättningslokaler vid ombyggnad Rudsängen/Långtälpan			
Kapitalkostnad beslutade investeringar			
Ersättningskola	-1 200		
Kapitalkostnad beslutade investeringar	5 300		
Kapitalkostnad beslutade investeringar	300		
Justering kopplat till tomträtsavgälder	-1 600		
Ersättningslokal Västerstrandsskolan			
Kapitalkostnad beslutade investeringar	-2 000		
Justering kopplat till tomträtsavgälder	300	-1 700	
Kapitalkostnad beslutade investeringar	1 100	-900	
Kapitalkostnad beslutade investeringar	-300	-1 900	
Kapitalkostnad beslutade investeringar	-6 000	17 700	4 600
Inköpsorganisation	-1 120	-600	-240
Ersättningslokaler Hagaborg	1 700	-1 000	-700
Kapitalkostnad beslutade investeringar	1 000	-4 700	-4 200
Justering kopplat till tomträtsavgälder	-600	100	-2 200
Förändringar hösten			
Kapitalkostnad beslutade investeringar	400		
Blågröna styrets förslag			
Resursförstärkning med fokus på hållbar samhällsplanering	8 500		
S förslag			
Blågröna styrets förslag	-8 500		
Två nya arbetslag Kroppkärs gård	3 000		
Trygghetspaket - Belysning och upprustning utemiljöer tätorter	2 500		
Trygghetspaket - Mötesplats ungdomar, offentlig miljö	1 500		
Summa	280	7 000	-2 740
Vård- och omsorgsnämnden			
<i>Särskilda tillägg t o m KF beslut i juni 2020</i>			
Kompensation för förändrat antal äldre	17 400		
Kompensation för förändrat antal äldre	500		
Kompensation för förändrat antal äldre	-100	17 100	
Kompensation för förändrat antal äldre	17 300	2 800	22 400
Inköpsorganisation	-336	-180	-72
Verksamhetsövergång hälso- och sjukvård inom vuxenavdelningen	6 678		
Förändringar hösten			
Budgetprop; 2021 års vårdnadsreform		100	-100
Blågröna styrets förslag			
Äldrelyftet 37 miljoner*			
Resursförstärkning med fokus på LSS	13 800		
S förslag			
Blågröna styrets förslag	-13 800		
Ökade kostnader LSS/assistans			10 000
Summa	41 442	19 820	32 228
Summa förändringar nämnderna	136 136	82 968	60 516

Bilaga 8

S förslag investeringsbudget 2021-2023

Belopp i tkr.

Nämnd/Styrelse	Grundram	2021		2022		2023	
		Särskilda tillägg	Totalt anslag	Särskilda tillägg	Totalt anslag	Särskilda tillägg	Totalt anslag
Skattefinansierad verksamhet							
Kommunstyrelsen	15 900	0	15 900	0	15 900	0	15 900
Arbetsmarknads- och socialnämnden	1 750	0	1 750	0	1 750	0	1 750
Barn- och ungdomsnämnden	10 000	20 800	30 800	12 000	22 000	4 300	14 300
Gymn.- och vux.utbildningsnämnd	5 550	11 000	16 550	0	5 550	0	5 550
Karlstad-Hammarö överförmyndarnämnd	0	0	0	0	0	0	0
Kultur- och fritidsnämnden	7 400	7 500	14 900	5 200	12 600	5 500	12 900
Miljönämnden	0	0	0	0	0	0	0
Stadsbyggnadsnämnden	600	0	600	0	600	0	600
Teknik- och fastighetsnämnd, skattefinansierad verksamhet	150 400	902 200	1 052 600	930 870	1 081 270	432 490	582 890
Vård- och omsorgsnämnden	4 000	0	4 000	0	4 000	0	4 000
Summa skattefinansierad verksamhet	195 600	941 500	1 137 100	948 070	1 143 670	442 290	637 890
Avgiftsfinansierad verksamhet							
Va-verket	56 000	55 100	111 100	17 500	73 500	18 500	74 500
Nettoinvesteringar	251 600	996 600	1 248 200	965 570	1 217 170	460 790	712 390

Investeringsramar 2021-2023

2021   2022   2023   2024   2025

Specifikation av särskilda tillägg i förhållande till grundram:

Barn- och ungdomsnämnden

Särskilda tillägg t o m KF beslut i juni 2020

Inventarier nya skolor	17 000				
Inventarier	3 000	12 000			
Inventarier	800				

Blågröna styrets förslag

Inventarier			4 300		
Summa	20 800	12 000	4 300	0	0

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Inventarier och utrustning Sundsta-Ålvkullegymnasiet

	11 000				
Summa	11 000	0	0	0	0

Kultur- och fritidsnämnden

Särskilda tillägg t o m KF beslut i juni 2020

Kronoparken inventarier					
Traktor Färjestads Ridklubb	X				
Fredricelund gymnastik inventarier	1 000				
Inventarier Sannafältet och Tingvalla is, lösöre (inkl. 100 tkr 2020)	700	700	1 600		

Blågröna styrets förslag

Mötesplats Karlstads stadsbibliotek	1 000	2 400	2 300		
Maskinpark is och grönt, traktor och lastbil	2 000				
Teaterbiografen Arenan Bibliotekshuset, utbyte av projektor 50%	300				
Teaterbiografen Arenan Bibliotekshuset, utbyte av stolar	900				
Stockfalletsskola inkl. idrott utan extra gymnastik, lösöre		500			
Ökad grundram	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
Summa	7 500	5 200	5 500	1 600	1 600

Teknik- och fastighetsnämnden, skattefinansierad del

Särskilda tillägg t o m KF beslut i juni 2020

Samhällsbyggnad

Utbyte av belysningsstolpar	3 000				
Energieffektivisering, gatubelysning	8 000				
Utbyte av belysningsstolpar		3 000	3 000	3 000	3 000
Energieffektivisering gatubelysning		8 000	8 000	8 000	8 000

Tåg i tid, Karlstad C	X				
Tåg i tid - Karlstad C (ändrad tidsplan)	x				
Tåg i tid, Karlstad C, Välsviken	X	X	X		
Tåg i tid, Vikenförbindelsen	X				
Jungmansgatan		6 000			
A: Tåg i tid: Välsviken mötesspår	10 000				
A: tåg i tid Väse		15 000			
A: Tåg i tid: Vikenpassagen och Trädgårdslänken		100 000			
Jungmansgatan		-6 000			

Parker i ett växande Karlstad	5 000				
Tillgänglighet gator/torg	5 000				
Tillgänglighet lekplatser	2 000				
Tillgänglighet offentliga rummet		7 000			
Tillgänglighet offentliga rummet		5 000	5 000	5 000	5 000
Tillgänglighet lekplatser och parker		2 000	2 000	2 000	2 000
Utbyte av småbåtsbryggor i Lambergstjärn	4 900				
Utbyte av småbåtsbryggor i Mariebergsviken		4 900			
Centrala ställplatser för husbilar	700				

Beläggningsunderhåll, gator och gång- och cykelvägar	X	X			
Beläggningsunderhåll					
Karlstad växer - rev tidsplan efter KU	3 000				

Investeringsramar 2021-2023

	2021	2022	2023	2024	2025
Hållbart resande	25 000				
Reparation broar	X				
Götgatsbron	750				
Tingvallastaden - handlingsplan	X				
Tingvallastaden, utredningar o förprojektering	5 000	5 000			
Västra torggatan, kultur- o parkstråk	X	X	X		
Västra Torggatan	5 000				
Älvpromenaden	5 000				
Översvämningsåtgärder Skåre	X				
Översvämningsprogram - reviderad tidplan från reviderad budget	9 500				
Lokaler					
ASF					
Särskilt boende kvinnor					
BUF					
(2) Fredricelundsskolan inkl. förskola, bibliotek och familjecentral (BVC)	90 000	20 000			
Stagnellska	10 000				
Plintens förskola	X				
Skåre- och Stodeneskolan	X				
Stockfallets skola	X				
Färjestadsskolan	90 000				
Orrholmsskolan	170 000	81 000			
Skattkärrsskolan	26 000	53 000	33 000		
Stockfallets skola	X	X			
Tullholmen centralkök, förskola	X	X			
Slussvaktens förskola	X				
Högstadieskola skolområde syd		X	X		
Plintens förskola		X	X		
Förskola Södra Jakobsberg			X		
Förskola Tullholmen/Viken			X		
Stockfallet skola, inkl. idrott utan extra gymnastik	25 000	147 000	60 000		
Vitsippans förskola	20 500				
GYF					
Sundsta-/Älvkullegymnasiet	87 000				
KFF					
Färjestads ridklubb	32 500				
Fredricelundsskolan anpassning idrottshall f gymnastik	20 000				
Sporthall Vålberg		X			
4H-gården	X				
Arenautbyggnad	188 000	159 000	84 000		
VOF					
LSS-boende	X				
Kyla vårdboenden	10 000	8 000			
TFF					
Eftersatt underhåll	X				
Ventilationsåtgärder	5 000				
Ställverk och elcentraler	3 000				
Uppräkning ram komponentutbyte	950	970	990		
Lokalanpassningar GYF	2 000				
Lokalanpassningar VOF	4 000	4 000	4 000		
Eftersatt underhåll	50 000	50 000	50 000		
Bibliotekshuset	X				
Skutberget utveckling av friluftsområde	X	X			
Grundramsförstärkning					
Skydd av ekosystem	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Akuta åtgärder	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Lokalanpassningar KLK,SBF,MF.TFF samt externa hyresgäster	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Hållbart resande med fokus cykel	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000

Investeringsramar 2021-2023

	2021	2022	2023	2024	2025
Särskilda projekt					
Tidgareläggning Tingvalla ls (arenaprojektet)	70 000	-6 000	-74 000		
Beläggningsunderhåll	15 000	15 000			
Tåg i tid Vikenförbindelsen (etapp 1-2 och del av 3)	25 000	75 000			
TÅG-I-TID C (dagvattenavledning Hamngatan)	7 500				
Infrastruktur Fredricelundsskolan	10 000	2 000			
Herrhagskolans kök	5 000	10 000			
Orrholmens förskola	21 000	37 000	6 000		
Stormyrens förskola	15 000	33 000	5 000		
LSS boende Hertsöga ink. Rivning	11 000	22 000	4 500		
Skutberget	9 900	X	X		
Orrholmsskolan - reviderad tidplan	-230 000	-21 000	170 000	81 000	
Blågröna styrets förslag					
Ej uthyrda byggnader på kommunal mark	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Utbyte konstgräs Skattkärrs IP	5 000				
Upprustning Bibliotekshuset		X			
Upprustning Pråmkanalen	5 000	20 000			
Översvämningsåtgärder Skåre		10 000	10 000		
Satsningar på minskade klimatutsläpp		25 000	25 000		
Förstärkning av trygga utemiljöer	2 000	2 000	2 000		
Förstärkning friluftsliv	2 000	2 000	2 000		
Sporthall Skåre	10 000				
Förstärkning lekmiljö och spontanidrott, exvis på Stockfallet	2 000	2 000	2 000		
4H-gården		x			
S förslag					
Gång/cykelbro Färjestad - Råtorp	-39 000				
Förstärkning lekmiljö och spontanidrott, exvis på Stockfallet	-2 000	-2 000	-2 000		
Förstärkning lekmiljö och spontanidrott, exvis på Stockfallet	5 000	5 000	5 000		
Ytterområdesmiljoner	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Summa	902 200	930 870	432 490	126 000	45 000
Teknik- och fastighetsnämnden - VA					
<i>Särskilda tillägg t o m KF beslut i juni 2020</i>					
Utbyggnad VA Lugnvik - reviderad tidplan från reviderad budget					
Överföringsledning Lungvik-Skattkärr - reviderad tidplan från rev	10 000				
Utbyggnad av VA-försörjning i enlighet med beslutad VA-plan	54 300				
Utbyggnad VA Skutberget	-50 000	10 000	10 000		
Riskledningar					
Utbyte sista sträckan av huvudvattenledn. (sentab) . Ny sträckning i s m BRT (ca 50 mnkr)	50 000				
Utbyte sista sträckan av huvudvattenledn. (sentab) . Ny sträckning i s m BRT (ca 50 mnkr)	-50 000				
Byte av Alveniusrör, E18-Arvidslundsgatan ca 2 km	12 000				
Huvudledning Rudsmotet till Ruds tryckstegring 2 km	12 000				
Samordning med samhällsbyggnadsprojekt					
Hållbart resande etapp Växnäs-Karl IX:sgata - omläggning huvudvattenledning - se riskledning ovan	X				
Tåg-i-Tid (deletapp Karlstad C)	X				
Tingvallastaden	X				
Dagvattenproblematik - klimatanpassning					
Dagvattendammar Låglandet 60 mnkr varav park 30 mnkr (proj år 1)	60 000				
Växnäs handels- och industriområde 100 mnkr varav gata 40 mnkr (proj år 1)	100 000				
Dagvattendammar Låglandet 60 mnkr	-60 000				
Växnäs handels- och industriområde 100 mnkr	-100 000				
Sörmons vattenverk - huvudbyggnad	3 000				
Utbyggnad enligt VA-plan	6 000	4 000	5 000	5 000	
Sörmons vattenverk huvudbyggnad- tilläggsäskande	2 300				
Kompletterande reservkraft och utrustning för bränslereserv	2 000				
Uppgradering av elanläggningar för avloppsreningsverken i Skåre, Vålberg och Sjöstad	3 500	3 500	3 500		
Summa	55 100	17 500	18 500	5 000	0
Summa särskilda tillägg nämnderna	996 600	965 570	460 790	132 600	46 600

**Bilaga 9 S förslag
Exploateringsbudget 2021-2023**

	2020	2021	2022	2023
Exploateringsutredning	2 000	2 000	2 000	2 000
Dingelsundet 2:36				
Mark kostnad (gata mm)				
VA-kostnad				
Intäkt VA	-3 000			
Brutto Dingelsundet	-3 000	0	0	0
Haga Entré				
Mark kostnad (gata mm)	5 000			
VA-kostnad				
Netto Haga Entré	5 000	0	0	0
Skutberget				
Mark kostnad (gata mm)	x	x	x	x
VA-kostnad	x	x	x	x
Netto Skutberget	0	0	0	0
Tullholmen planprogram				
Mark kostnad (gata mm)	58 000			
VA-kostnad	18 700			
Exploateringsbidrag		-26 000		
Netto Tullholmen planprogram	76 700	-26 000	0	0
Välsviken FÖP				
Mark kostnad (gata mm)	12 000	11 000		
VA-kostnad	7 000	6 000		
Exploateringsbidrag		-9 000		
Netto Välsviken FÖP	19 000	8 000	0	0
Väst kust FÖP				
Mark kostnad (gata mm)			5 000	0
VA-kostnad			1 500	0
Exploateringsbidrag			-1 500	0
Netto Väst kust FÖP	0	0	5 000	0
	2020	2021	2022	2023
Jakobsbergs planprogram				
Mark kostnad (gata mm)				
VA-kostnad	15 000			
Exploateringsbidrag				
Netto Jakobsbergs planprogram	15 000	0	0	0
Dingelsundet				
Mark kostnad (gata mm)	3 000	5 000		
VA-kostnad		7 000		
Exploateringsbidrag		-3 000		
Netto Dingelsundet	3 000	9 000	0	0
Fredricelund				
Mark kostnad (gata mm)		9 500		
VA-kostnad				
Exploateringsbidrag				
Netto Fredricelund	0	9 500	0	0
S.a Råtorp – Klaramotet – markanvändningsprogram				
Mark kostnad (gata mm)	26 000	21 000		
VA-kostnad	1 000			
Exploateringsbidrag				
Netto S:a Råtorp	27 000	21 000	0	0
Sundsta planprogram				
Mark kostnad (gata mm)		5 000		
VA-kostnad	600			
Exploateringsbidrag	-1 000			
Netto Sundsta planprogram	-400	5 000	0	0

Korrigerig exploateringsbidrag Sundsta planprogram från 2020		1 000		
Korrigerig intäkt VA Dingelsundet 2:36 från 2020		3 000		
Korrigerig exploateringsbidrag Tullholmens planprogram		26 000		
Korrigerig exploateringsbidrag Välsviken FÖP		9 000		
Korrigerig exploateringsbidrag Västkust FÖP			1 500	
Välsviken FÖP				
Mark/gata Välsviken industrispår		x		
Brutto Välsviken FÖP		0	0	0
Västkust FÖP				
Markkostnad (gata m.m)		5 000	15 000	15 000
VA-kostnad		5 000		
Mark/gata kostnad		5 000	30 000	
VA kostnad			8 000	
Mark/gata kostnad			12 500	
Brutto Västkust FÖP		15 000	65 500	15 000
S.RÅTORP-KLARAMOTET PLANPROGRAM/SANDBÄCKENS PLANPROGRAM				
Mark/gata kostnad Sandbäckens gård		20 000		
Mark/gata kostnad Brandstation		12 000		
Mark/gata kostnad Sannafältet etapp 2		15 000		
Brutto S.Råtorp-Klaramotet Planprogram/Sandbäckens planprogram		47 000	0	0
Sundsta planprogram				
VA kostnad Sundsta Torg		4 500		
Brutto Sundsta planprogram		4 500	0	0
Tingvallastadens stadsdelsvision				
Mark/gata kostnad			35 000	30 000
VA kostnad			X	X
Brutto Tingvallastadens stadsdelsvision		0	35 000	30 000
Busterud				
Mark/gata kostnad		7 000		
Brutto Busterud		7 000	0	0
Färjestadsskolan				
Mark/gata kostnad		10 000		
VA kostnad		1 500		
Brutto Färjestadsskolan		11 500	0	0
Steffens minne				
Mark/gata kostnad		12 000		
VA kostnad		3 000		
Brutto Steffens minne		15 000	0	0
Summa exploateringsmark utgift	106 000	178 500	101 000	47 000
Avgår intäkt	-1 000	-38 000	-1 500	0
Netto mark och gata	105 000	140 500	99 500	47 000
Summa VA utgift	42 300	27 000	9 500	0
Avgår anslutningsavgifter VA	-3 000	0	0	0
Netto VA	39 300	27 000	9 500	0
Totalt brutto	144 300	167 500	109 000	47 000
Avgår intäkt exploateringsbidrag/infrastrukturersätt		-67 951	-31 000	
Belopp till kassaflödesbudgeten		99 549	78 000	47 000

Bilaga 10 Resultatbudget S förslag 2021-2023

Belopp i mnkr.	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023
Verksamhetens nettokostnad	-5 309,1	-5 445,1	-5 614,6
Elproduktion, intäkter	20,0	20,0	15,0
Exploatering	5,0	5,0	5,0
Nämndernas nettokostnader	-5 284,1	-5 420,1	-5 594,6
Kapitalkostnader	480,3	548,2	576,0
Avskrivningar	-416,5	-464,7	-484,5
Interndeberade pensioner mm	247,2	254,6	262,3
Utbetalda pensioner	-126,9	-124,6	-123,3
Förändring av pensionsskuld	-18,6	-35,2	-15,9
Avgiftsbestämd ålderspension	-176,1	-181,9	-188
Oförutsedda behov	-25,2	-5,2	-5,2
Spec.destinerade statsbidrag	<u>22,7</u>	<u>22,7</u>	<u>22,7</u>
Verksamhetens nettokostnader	-5 297,2	-5 406,2	-5 550,5
Skatteintäkter/utjämning			
Kommunalskatt prel	4 469,7	4 627,3	4808,6
Inkomstutjämningsbidrag	837,4	869,4	915,3
Statsbidrag välfärd asylsök			
Statsbidrag välfärd invånare	63,1	63,1	63,1
Statsbidrag välfärd "nytt"	63,0	63,0	63
Ökat statsbidrag våren	142,0	111,0	79
Regleringsbidrag/avgift	13,6	2,8	-37
Införandebidrag	32,7	2,9	
Kommunal fastighetsavgift	174,8	174,8	174,8
LSS-utjämning	-35,7	-36,0	-36,4
Kostnadsutjämning	-353,8	-357,2	-360,5
Mellankommunal utjämning	<u>-13,8</u>	<u>-9,2</u>	<u>-7,4</u>
Summa	5 393,0	5 511,9	5 662,5
Finansiella intäkter/kostnader			
Finansiella intäkter	20,0	20,0	20,0
Utdelning Stadshus AB	30,0	35,0	40,0
Finansiella kostnader	<u>-35,0</u>	<u>-50,0</u>	<u>-65,0</u>
Summa	15,0	5,0	-5,0
Årets resultat	110,8	110,7	107,0

Avstämning mot resultatmålet

Resultat enl ovan	110,8	110,7	107,0
Resultatmål (2 %)	107,9	110,2	113,3
Avvikelse mot målet	3,0	0,4	-6,2

Bilaga 11 Kassaflödesbudget

S förslag 2021-2023

	Budget	Budget	Budget
Belopp i mnkr	2021	2022	2023
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	110,8	110,7	107,0
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Avskrivningar	416,5	464,7	484,5
Ökning av pensionsskuld	18,6	35,2	15,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten	545,9	610,6	607,4
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella tillgångar	-1 248,2	-1 217,2	-712,4
Exploateringsbudget *)	-99,5	-78,0	-47,0
II Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 347,7	-1 295,2	-759,4
Finansieringsverksamheten			
Upplåning			
Amortering av låneskulder			
Långfristig upplåning	801,8	684,6	152,0
III Kassaflöde från finansieringsverksamheten	801,8	684,6	152,0
Förändring av likvida medel (I+II+III)	0,0	0,0	0,0

*) Exploateringsbudget: Merparten av den exploaterade marken kommer att upplåtas med tomträtt. Det ger kommunen intäkter över tid, vilket totalt bedöms täcka framtida kapitalkostnader.

Avstämning av finansieringsmålet

Ökad/minskad låneskuld	801,8	684,6	152,0
Förändring pensionsskuld	18,6	35,2	15,9
Förändring ansvarsförbindelse	-73,3	-79,8	-55,7
Total nettolåneskuld (inkl. pension)	747,1	640,0	112,2
varav vatten och avlopp	65,3	29,7	28,9
skattefinansierad	681,8	610,3	83,3
varav exploateringsverks.	99,5	78,0	47,0

Kassaflödesbudget 2021-2023

Utkast till ramar

	2021	2022	2023
Vatten och avlopp			
Investering grundram	56 000	56 000	56 000
Investering särskilda tillägg	55 100	17 500	18 500
Summa investering	111 100	73 500	74 500
Avskrivning	45 800	43 800	45 600
Netto=upplåning	65 300	29 700	28 900

FÖRBÄTTRAT FÖRETAGSKLIMAT I KARLSTAD

Coronakrisen är en prövning för många företag och företagare. Den socialdemokratiskt ledda regeringen har vidtagit omfattande åtgärder för att rädda företag och jobb. Men mer behöver göras lokalt för att komplettera de statliga insatserna. Karlstad noterar 2020 sin sämsta placering någonsin i rankingen över kommunernas företagsklimat. Många företagare kontaktar oss i oppositionen och vittnar om bristande återkoppling eller varierande besked från olika delar av kommunorganisationen. Det måste finnas en tydlig väg in på riktigt för företagskontakter.

Fyra av fem nya jobb växer till i små och medelstora företag. Om kvinnor startade företag i samma utsträckning som män skulle det leda till många nya företag och jobb. Karlstad och Värmland måste förstärka sitt arbete med jobbetableringar, det gäller både privata och offentliga aktörer. Infrastrukturen måste byggas ut så att arbets- och studiependlingen i hela kommunen och från alla delar av Värmland fungerar. Godstransporterna måste flyttas bort från centrala Karlstad och överflyttas från väg till järnväg och sjöfart. Det handlar om att värna både klimat och arbetstillfällen. Nu behöver Karlstads kommun gå från ord till handling!

Som tidigare presenterar vi här 100 förslag för ett förbättrat företagsklimat i Karlstad.

Karlstad 2020-10-27

100 förslag för ett förbättrat företagsklimat i Karlstad

Tillväxtutskottet och Tillväxtfunktionen

1. En tydlig väg in för företagsfrågor!
2. Tillväxtutskottet ska sammanträda utanför kommunens möteslokaler en gång per halvår
3. Regelbundna samråd med representanter för regionala utvecklingsnämnden
4. Regelbundna samråd med riksdagsledamöter med ansvar för tex näringslivsfrågor, infrastruktur och regional utveckling lokala
5. Utveckla 100 grader Karlstad till ett regionalt näringslivsforum med stor branschbredd
6. Involvera Näringslivsrådet och Landsbygdsrådet mer i kommunens näringslivsarbete
7. Internutbildning av tjänstepersoner och förtroendevalda som har företagskontakter för att förbättra kunskapen om och attityden till företagande
8. Genomför företagsbesök branschvis, dokumentera besöken och återkoppla systematiskt
9. Nämnderna ska genomföra företagsbesök inom sina verksamhetsområden
10. Se över de företagsrelaterade servicegarantierna
11. Utveckla hitta- och jämförservicen till att även omfatta företagsinformation
12. Arbeta med tematiska forum för att utveckla olika näringar/branscher
13. Tillväxtutskottet ska även ansvara för vissa strategiska arbetsmarknadsfrågor
14. Ta fram fler extratjänster och praktikplatser i samtliga förvaltningar och bolag
15. Samla informationen om samtliga praktikplatser/extratjänster/examensarbeten/trainee-tjänster mm på karlstad.se
16. Regelbunden uppföljning av arbetslöshetsstatistik
17. Ökad samverkan med arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter
18. Feriearbeten för fler ungdomar
19. Tillvarata entreprenörskaps- och företagskompetens hos nyanlända
20. Validering av nyanländas kompetens

Karlstad Business Region (KBR)

21. Ökat samarbetet inom etableringsfrågor
22. Ökat samarbete inom besöksnäringen
23. Ökat samarbete kring Karlstad Airport
24. Ökat samarbete inom kollektivtrafiken vilket gynnar arbets- och studiependlingen
25. Ökat samarbete inom utbildningsområdet vilket gynnar kompetensförsörjningen och matchningen på arbetsmarknaden
26. Ökat samarbete inom gods- och logistik
27. Ökat samarbete inom tillståndshandläggning
28. Ökat samarbete inom fysisk planering och investeringar, tex sim- och motorkapacitet
29. Stärkt samarbete med Örebroregionen/Mälardalen
30. Stärkt samarbete med Västra Götalandsregionen

Handel

31. Tydliggör kommunens roll i Centrum Karlstad och Centrum Karlstads roll och mandat
32. Se över kommunens regelverk när det gäller marknadsföring utanför egen butik
33. P-skiva på försök i centrala Karlstad
34. Få till parkeringsanläggningarna vid portarna till centrum
35. Mer gröna inslag på gågator och torg
36. Fler kulturella inslag på gågator och torg
37. Moderna och flexibla regler för torghandeln så att antalet aktörer ökar
38. Förbättra belysningen i centrum
39. Förbättra snöröjningen och halkbekämpningen i centrum
40. Förbättrad samverkan med Välsvikens och Bergviks köpcenter

Etableringar

41. Etableringsarbetet i Karlstads kommun (2.0), Karlstad Business Region och på regional nivå måste fungera och vara samordnat
42. Samverkan med Tillväxtverket, Business Sweden och EU-fonder/program
43. Etableringar inom alla branscher är välkomna
44. Etableringsarbetet ska präglas av ett jämställdhetsfokus
45. Fler proaktiva uppvaktningar av företag eller branscher som Karlstad saknar
46. Studiebesök i andra kommuner av Karlstads storlek – tex jämförelsekommunerna
47. Utvärderingsrutin vid etableringar som inte hamnade i Karlstad

Kvinnors och ungas företagande

48. Stimulera övergången från UF-verksamhet till ordinarie företagande
49. Medverka till fler mentorskap
50. Utbilda näringslivsutvecklarna i genusvetenskap med fokus på kvinnors företagande
51. Öka nätverkandet och kunskapsutbytet
52. Dra lärdomar ifrån Tillväxtverkets program *Främja kvinnors företagande*

Mikroföretag

53. Prioritera insatser gentemot mikroföretag eftersom fyra av fem nya jobb bildas där
54. Underlätta generationsskiften i små och medelstora företag

Näringslivsorganisationer

55. Delta strukturerat på olika frukostmöten och andra forum (Handelskammaren, Svenskt Näringsliv, Centrum Karlstad, Företagarna, Fastighetsägarna, LRF, Swedbank)
56. Bjud regelbundet in näringslivsorganisationerna till tillväxtutskottets sammanträden
57. Regelbunden dialog med de starka klustren Paper Province, Compare och IUC/Stål & Verkstad

Infrastruktur

58. Utveckla flygtrafiken och andra verksamheter vid Karlstad flygplats i samverkan med näringslivet och andra aktörer
59. Genomföra Tåg i tid och förvandlingen av Karlstad C i samverkan med näringslivet
60. Utveckla hamnområdet i Karlstad så att alla transportslag kan mötas och andelen gods till sjöss ökar
61. Säkerställa en järnvägsförbindelse för godset till Välsviken

Upphandling

62. Genomför ett årligt seminarium om kommunens upphandlingar
63. Verka för att fler lokala aktörer ska kunna delta i kommunens upphandlingar
64. Genomför seminarier om innovationsupphandlingar ihop med näringslivet
65. Genomför innovationsupphandlingar
66. Genomför fler upphandlingar med tydliga sociala krav
67. Checklista vid kommunal upphandling – vad bör företaget tänka på?

Samverkan med utbildningsväsendet

68. Internutbildning av lärare och annan skolpersonal för att förbättra kunskapen om och attityden till företagande
69. Säkerställ att fler studenter får kontakt med näringslivet i Karlstad
70. Verka för att Karlstads universitet har rätt utbildningar för näringslivet i Karlstad
71. Säkerställ rätt YH-utbildningar för näringslivet i Karlstad
72. Inför entreprenörskap i grundskolan
73. Ta fram praoplatser i samverkan med näringslivet

Karlstads kommuns mindre tätorter

74. Ta fram ett landsbygdsprogram för Karlstads kommun
75. Besöka fler näringsidkare i Karlstads mindre tätorter
76. Stimulera lokala näringslivssamarbeten

Stadsdelscentrum

77. Besöka näringsidkare och stimulera företagssamarbete i våra stadsdelscentrum såsom Kronoparken, Rud, Våxnäs, Haga och Norrstrand
78. Verka för att fler stadsdelscentrum blir lokala näringslivsnav

Besöksnäringen

79. Utveckla samarbetet med Visit Värmland och besöksnäringens aktörer i Karlstadsregionen
80. Fler besöksmål i Vänerskärgården
81. Ta fram fler centrala ställplatser för husbilar
82. Stärk Karlstad som arrangemangsstad för stora och små idrottsevenemang
83. Stärk Karlstad som besöksmål på vintern

Markanvisning/företagslokaler/bostäder

84. Använda kommunens nya markpolicy i syfte att möjliggöra fler bostads- och verksamhetsetableringar i hela kommunen
85. Fler strategiska markförvärv
86. Tydliggöra och informera om kommunens rutin vid marktilldelning
87. Ökad samverkan mellan kommunens förvaltningar och KBAB
88. Ta fram mer verksamhetsmark och företagslokaler av olika slag och i olika lägen
89. Skapa en sök- och informationsfunktion för lediga lokaler och verksamhetsmark
90. Regelbundna dialogmöten med byggintressenter

Statliga jobb

91. Förstärkt strategiskt arbete när det gäller statliga verksamheter i Karlstadsregionen
92. Regelbundna träffar med statliga myndigheter lokaliserade i Karlstad
93. Proaktivt arbete när det gäller att attrahera nyetableringar eller omlokaliseringar av statlig verksamhet

Sociala kooperativ och kooperativt företagande

94. Kartlägga inom vilka fler områden som sociala kooperativ skulle kunna skapas
95. Stimulera kooperativt företagande

Innovationssystemet

96. Tydliggör kommunens roll och uppgift i aktörs- och innovationstödssystemet
97. Samlad årlig dokumentation över aktörernas stöd, verksamhet och 'output'
98. Förbättra dialogen med aktörer som förmedlar riskkapital
99. Arbeta proaktivt mot befintliga riskkapitalister för att öka deras engagemang i Karlstad

Myndighetsutövning

100. Fler e-tjänster och med möjlighet att följa sina pågående ärenden

TRYGGHETSPAKET

Kommunstyrelsen

Trygghetspaket - samordning	800	
Trygghetspaket - Vuxna för trygghet, ungdomar för trygghet	1 700	
Summa:	2 500	

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Trygghetspaket - Fältare	1 200	
Trygghetspaket - Arbete mot familjevåld och sexhandel	500	
Summa:	1 700	

Barn- och ungdomsnämnden

Trygghetspaket - Ny tummenverksamhet på Våxnäs	1 800	
Trygghetspaket - Samordning toleransprojekt/värdegrundsfrågor	800	
Trygghetspaket – Mentorprojekt Näktergalen		500
Summa:	3 100	

Kultur- och fritidsnämnden

Trygghetspaket - Satsning föreningsbidrag	1 500	
Trygghetspaket - Avgiftsfria sommarlovsaktiviteter	1 200	
Trygghetspaket - Fritidsverksamhet i områden utan fritidsgård	300	
Trygghetspaket – Rädda Ungdomens hus, UNO	1 500	
Summa:	4 500	

Teknik- och fastighetsnämnden

Trygghetspaket - Belysning och upprustning utemiljöer tätorter	2 500	
Trygghetspaket - Mötesplats ungdomar, offentlig miljö	1 500	
Summa:	4 000	

TOTALT: 15 800